जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा - कोल्हापूर

जिल्हा परिषद संकेतस्थळ (Website) माहिती माहे - जानेवारी २०२५

अ) विभागाबद्दल माहिती :-

जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा या जिल्हा स्तरावरील केंद्र शासन पुरस्कृत स्वायत्त संस्थेमार्फत मुख्यत्वे करून केंद्र शासनाने ग्रामीण विकासाबरोबरच दारिद्रय निर्मुलनासाठी विविध रोजगार आणि स्वयंरोजगार निर्मीतीचे कार्यक्रम राबविले जातात. यामध्ये व्यक्तीगत लाभार्थीच्या योजनांबरोबरच ग्रामीण भागातील जनतेचे जीवनमान उंचावणेसाठी आवश्यक असणा-या सामाजिक मालकीच्या मत्ता निर्मीतीचे कार्यक्रम राबविले जातात. केंद्र शासनाबरोबरच राज्य शासनाकडूनही या योजनांसाठी ठराविक प्रमाणात निधी उपलब्ध करून दिला जातो.

ब) परिचय :-

विभाग प्रमुखाचे नाव	सुषमा देसाई
पदनाम	प्रकल्प संचालक
दुरध्वनी क्रमांक	०२३१-२६५६३४२
ई मेल आय डी-	drdakolhapur@gmail.com

क) सर्व घरकुल योजना खालीलप्रमाणे-

१) प्रधानमंत्री आवास योजना – ग्रामीण

विभाग - ग्रामीण विकास मंत्रालय, भारत सरकार
वैशिष्ट्ये – केंद्र व राज्य अनुदान हिस्सा अनुक्रमे ६०:४० याप्रमाणात आहे.

- आवास प्लस प्रतीक्षा यादीत नाव असणे आवश्यक (घर निकषानुसार लाभार्थी कुटुंब घरकुल लाभासाठी ग्रामसभेमार्फत तयार केलेल्या प्रतीक्षा यादीमध्ये (PWL) पात्र असल्यास.)
- ग्रामीण भागातील कच्चे घर / बेघर कुटुंबांना पक्के घर देणे
- घरकूलाचे किमान २६९ चौ.फू. चटई क्षेत्रात स्वयंपाक घर व शौचालयासह बांधकाम.
- सर्वसाधारण क्षेत्रात रु. १.२० लक्ष व नक्षलग्रस्त / डोंगराळ क्षेत्रात रु. १.३० लक्ष प्रति लाभार्थी
- मनरेना: ९०/९५ दिवस अकुशल मनुष्यदिवसांची मजूरी
- स्वच्छ भारत मिशन (ग्रामीण) अंतर्गत शौचालयासाठी रु. १२,०००/-अनुदान (पात्र असल्यास)

२) मोदी आवास योजना

विभाग - इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग
उद्देश - राज्यातील ग्रामीण भागातील इतर मागास प्रवर्ग (OBC) व विशेष मागास प्रवर्ग (SBC)
लाभार्थी निवड - ग्रामसभेमार्फत व अंतिम निवड जिल्हास्तरीय समितीमार्फत
वैशिष्ट्ये - १००% राज्य पुरस्कृत योजना असुन प्रमंआयोग्रा च्या धर्तीवर राबविण्यात येते.

- घरकूलाचे किमान २६९ चौ.फू. चटई क्षेत्रात स्वयंपाक घर व शौचालयासह बांधकाम.
- सर्वसाधारण क्षेत्रात रु. १.२० लक्ष व नक्षलग्रस्त / डोंगराळ क्षेत्रात रु. १.३० लक्ष प्रति लाभार्थी
- मनरेना: ९०/९५ दिवस अकुशल मनुष्यदिवसांची मजूरी
- स्वच्छ भारत मिशन (ग्रामीण) अंतर्गत शौचालयासाठी रु. १२,०००/-अनुदान (पात्र असल्यास)

३) रमाई आवास योजना

विभाग - सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, महाराष्ट्र शासन
उद्देश - राज्यातील ग्रामीण भागातील अनुसूचित जाती (SC) व नवबौध्द घटकांसाठी घरकुल योजना
वैशिष्ट्ये - घरकुलाचे किमान २६९ चौ.फू. चटई क्षेत्रात स्वयंपाक घर व शौचालयासह बांधकाम.
लाभार्थी निवड - ग्रामसभेने शिफारस केलेल्या लाभार्थी यादीतून जिल्हास्तरीय समितीमार्फत अंतिम निवड.

- १००% राज्य पुरस्कृत योजना.
- सर्वसाधारण क्षेत्रात रू. १.२० लक्ष व नक्षलग्रस्त / डोंगराळ क्षेत्रात रु.१.३० लक्ष प्रति लाभार्थी
- मनरेगा अंतर्गत ९०/९५ अकुशल मनुष्यदिवसांची मजूरी
- स्वच्छ भारत मिशन (ग्रामीण) अंतर्गत शौचालयासाठी रु.१२,०००/- अनुदान

४) पुण्य श्लोक अहिल्यादेवी होळकर आवास योजना

विभाग - इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग, महाराष्ट्र शासन
उद्देश - राज्यातील ग्रामीण भागातील भटक्या जमाती – क (NT-C) घटकांसाठी घरकुल योजना
वैशिष्ट्ये - घरकुलाचे किमान २६९ चौ.फू. चटई क्षेत्रात स्वयंपाक घर व शौचालयासह बांधकाम.
लाभार्थी निवड - ग्रामसभेने शिफारस केलेल्या लाभार्थी यादीतून जिल्हास्तरीय समितीमार्फत अंतिम निवड.

- १००% राज्य पुरस्कृत योजना.
- सर्वसाधारण क्षेत्रात रू. १.२० लक्ष व नक्षलग्रस्त / डोंगराळ क्षेत्रात रु.१.३० लक्ष प्रति लाभार्थी
- मनरेगा अंतर्गत ९०/९५ अकुशल मनुष्यदिवसांची मजूरी
- स्वच्छ भारत मिशन (ग्रामीण) अंतर्गत शौचालयासाठी रु.१२,०००/- अनुदान (पात्र असल्यास)

५) शबरी आवास योजना

विभाग - आदिवासी विकास विभाग, महाराष्ट्र शासन
उद्देश - राज्यातील ग्रामीण भागातील अनुसूचित जमाती (ST) घटकांसाठी घरकुल योजना
वैशिष्ट्ये - घरकुलाचे किमान २६९ चौ.फू. चटई क्षेत्रात स्वयंपाक घर व शौचालयासह बांधकाम.
लाभार्थी निवड ग्रामसभेने शिफारस केलेल्या लाभार्थी यादीतून जिल्हास्तरीय समितीमार्फत अंतिम निवड.

- १००% राज्य पुरस्कृत योजना.
- सर्वसाधारण क्षेत्रात रु. १.२० लक्ष व नक्षलग्रस्त / डोंगराळ क्षेत्रात रू.१.३० लक्ष प्रति लाभार्थी
- मनरेगा अंतर्गत ९० / ९५ अकुशल मनुष्यदिवसांची मजूरी
- स्वच्छ भारत मिशन (ग्रामीण) अंतर्गत शौचालयासाठी रु.१२,०००/-अनुदान (पात्र असल्यास)

६) पारधी आवास योजना

विभाग - आदिवासी विकास विभाग, महाराष्ट्र शासन
उद्देश - राज्यातील ग्रामीण भागातील पारधी समाजातील घटकांसाठी घरकुल योजना
वैशिष्ट्ये - घरकुलाचे किमान २६९ चौ.फू. चटई क्षेत्रात स्वयंपाक घर व शौचालयासह बांधकाम अपेक्षित.
लाभार्थी निवड - ग्रामसभेने शिफारस केलेल्या लाभार्थी यादीतून जिल्हास्तरीय समितीमार्फत अंतिम निवड

- १००% राज्य पुरस्कृत योजना
- सर्वसाधारण क्षेत्रात रु. १.२० लक्ष व नक्षलग्रस्त / डोंगराळ क्षेत्रात रु.१.३० लक्ष प्रति लाभार्थी
- मनरेगा अंतर्गत ९०/९५ अकुशल मनुष्यदिवसांची मजूरी
- स्वच्छ भारत मिशन (ग्रामीण) अंतर्गत शौचालयासाठी रु.१२,०००/- अनुदान (पात्र असल्यास)

७) यशवंतराव चव्हाण मुक्त वसाहत योजना

विभाग - इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग, महाराष्ट्र शासन

उद्देश - राज्यातील ग्रामीण भागातील विमुक्त जाती भटक्या जमाती (VJNT) या प्रवर्गातील घटकांसाठी घरकुल योजना

वैशिष्ट्ये -

- वैयक्तिक अथवा किमान १० कुटुंबासाठी सामूहिक योजना राबवून प्रती लाभार्थी घर बांधकामास.
- घरकुलाचे किमान २६९ चौ.फू. चटई क्षेत्रात स्वयंपाक घर व शौचालयासह बांधकाम अपेक्षित
- लाभार्थी निवड - जिल्हास्तरीय समितीकडून निवड
- १००% राज्य पुरस्कृत योजना.
- सर्वसाधारण क्षेत्रात रु. १.२० लक्ष व नक्षलग्रस्त / डोंगराळ क्षेत्रात स. १.३० लक्ष
- मनरेगा अंतर्गत ९०/९५ अकुशल मनुष्यदिवसांची मजूरी
- स्वच्छ भारत मिशन (ग्रामीण) अंतर्गत शौचालयासाठी रु. १२,०००/-अनुदान (पात्र असल्यास)

८) अटल बांधकाम कामगार आवास योजना (ग्रामीण)

विभाग - उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, महाराष्ट्र शासन

उद्देश - राज्यातील ग्रामीण भागातील नोंदीत (सक्रीय) बांधकाम कामगारांसाठी घरकुल योजना

वैशिष्ट्ये - घरकुलाचे किमान २६९ चौ.फू. चटई क्षेत्रात स्वयंपाक घर व शौचालयासह बांधकाम अपेक्षित.

लाभार्थी निवड - जिल्हास्तरीय समितीकडून निवड

- १००% राज्य पुरस्कृत योजना.
- प्रति घरकुल रू. १.५० लक्ष अर्थसहाय्य

९) पंडित दीनदयाळ उपाध्याय घरकुल जागा खरेदी अर्थसहाय्य योजना

विभाग - ग्राम विकास विभाग, महाराष्ट्र शासन

उद्देश - केंद्र व राज्य पुरस्कृत ग्रामीण गृहनिर्माण योजनांतर्गत घरकुल मंजूर झालेल्या लाभार्थीसाठी (परंतु घरकुल बांधकामासाठी भूमीहीन लाभार्थ्यांस) जागा खरेदी करण्यासाठी अर्थसहाय्य देणे.

वैशिष्ट्ये - घरकुलासाठी किमान ५०० चौ. फू. जागा उपलब्ध करून देण्यात येते.

लाभार्थी निवड - तालुकास्तरीय समितीच्या मान्यतेने

- १००% राज्य पुरस्कृत योजना.
- प्रति लाभार्थी किमान ५०० चौ.फू. पर्यंत जागा खरेदीसाठी रुपये १,००,०००/- पर्यंत अर्थसहाय्य (शासकीय किंमत किंवा प्रत्यक्ष जागा खरेदी किंमत यामधील जी रक्कम कमी असेल ती.)

संदर्भ संकेतस्थळ:-

१) **For Report :-**

Awas soft link :- https://pmayg.nic.in/netiay/loginmaster.aspx

२) **For Information:-**

State Management Unit - Rural Housing - https://www.mahaawaas.org/